

OGÓLNOPOLSKI PROGRAM
PROFILAKTYKI ZDROWOTNEJ

FUNDATOR
I ORGANIZATOR

Jak mieć ten „problem z głowy”,
czyli o **szybkiej i skutecznej**
walce z **wszawicą!**

O wszawicy

✓ Czym jest wszawica głowowa?

- ✓ Wszawica głowowa jest chorobą wywołaną zarażeniem wszą głowową. Wszy pasożytują wyłącznie na owłosionej części skóry głowy i żywią się krwią człowieka. Okres przenoszenia trwa tak długo, jak długo żyją wszy lub ich jaja na żywicielu.

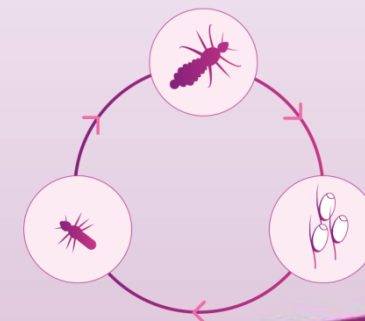
✓ Jak wyglądają wszy głowowe?

- ✓ Wesz głowową charakteryzuje niewielki rozmiar od 3 do 4 mm. Nie posiada skrzydeł, ma krótkie odnóża oraz kłująco-ssące narządy gębowe. Dorosłe wszy przybierają barwę brązową. Jaja wszy głowowych nazywane są gnidami. Mają wielkość główki od szpilki oraz biało-brązowe zabarwienie. Umieszczone są u nasady włosów za pomocą lepkiej substancji, którą same wytwarzają. Po 8 do 10 dniach wykluwają się z nich larwy wszy, które bytują podobnie jak dorosłe osobniki.

✓ Cykl życia wesz głowowych

- ✓ Zdolność do rozmnażania wesz uzyskuje po 9-12 dniach od wyklucia. Dorosłe wszy przybierają barwę brązową, a ich rozmiar można przyrównać do ziarna sezamu czy do główki szpilki. Długość życia dorosłej wszy trwa od 2 do 3 miesięcy i w tym okresie jest zdolna do zniesienia od 150 do 300 jaj (gnid).

Gdzie występuje wszawica?

- ✓ Nieprawdziwe jest przekonanie, że występowanie wszy związane jest z brakiem przestrzegania podstawowych zasad higieny. **Wszawica występuje na całym świecie.** Problem dotyczy wszystkich kontynentów, stref klimatycznych i populacji. Wszawica głowowa **częściej dotyczy dzieci niż osób dorosłych.** Rozprzestrzenianiu się zarażenia sprzyjają duże skupiska ludzkie, a możliwości jej przenoszenia są bardzo różnorodne.
- ✓ **Do zarażenia może dojść poprzez:**
  - ✓ **bezpośredni kontakt z włosami osoby chorej** m.in. poprzez przytulanie się, stykanie się głowami,
  - ✓ bezpośrednio poprzez **używanie wspólnych przyborów do pielęgnacji włosów** (szczotki, grzebienia), ozdób do włosów,
  - ✓ **używanie wspólnych ręczników** i bielizny pościelowej, pożyczanie czapek, szalików,
  - ✓ **w dużych skupiskach ludzkich**, gdzie jest wysokie prawdopodobieństwo występowania wszawicy i gdzie może dojść do kontaktu „głowa z głową” (przedszkola, szkoły, internaty, kolonie).
- ✓ **Warto wiedzieć, że:**
  - ✓ **15-18% gospodarstw domowych jest dotkniętych wszawicą,**
  - ✓ na wszawicę częściej chorują dzieci niż dorośli,
  - ✓ **jedno dziecko dotknięte wszawicą może zarazić do 10 osób,**
  - ✓ nadal jest to bardzo wstydlivy problem w Polsce

Fakty i mity o wszawicy

- ✓ Wesz głowowa potrafi skakać i pływać. MIT
  - ✓ Wszy roznoszą choroby. MIT
  - ✓ Wszawica częściej dotyka osoby zaniedbane, o niskim statusie społecznym. MIT
  - ✓ Obcięcie włosów to sposób na pozbycie się wszy. MIT
  - ✓ Częste mycie włosów zapobiega zarażeniu wszawicą. MIT
-
- ✓ Jedynym żywicielem wszy głowowych jest człowiek. FAKT
  - ✓ Wszawicą częściej zarażają się dzieci. FAKT
  - ✓ Wesz głowowa nie potrafi żyć poza żywicielem (człowiekiem) dłużej niż 48h. FAKT
  - ✓ Jedna osoba zarażona wszawicą potrafi zarazić do 10 innych osób. FAKT
  - ✓ Wszy potrafią uodpornić się na permetrynę (środek owadobójczy), czyli główny wielu preparatów przeciw wszawiczym. FAKT

Jak rozpoznać wszy? Objawy

- ✓ Bardzo trudno jest rozpoznać wszawicę w początkowym stadium, gdy nie daje ona jeszcze żadnych objawów.
- ✓ **Najczęstsze objawy:**
  - ✓ **świąd głowy** – należy pamiętać, że jest to reakcja alergiczna na ślinę i kał wszy i nie występuje ona u wszystkich ludzi, jednak zdarza się w większości przypadków,
  - ✓ **otarcia, zaczerwienienia** spowodowane nieustannym drapaniem swędzącej skóry głowy,
  - ✓ u nasady włosów pojawiają się **białe jaja zwane gnidami** często mylone z łupieżem, które jednak w odróżnieniu od niego mają regularny kształt i trudno je usunąć. Aby się przekonać, czy są to gnidy powinno się użyć grzebienia o gęstych ząbkach. **Jeśli gnidy dają się wyczesać, wówczas możemy mieć pewność, że to wszawica.**

Jak reagują rodzice?

- ✓ Unikanie problemu / udawanie, że problem sam zniknie
- ✓ Obwinianie otoczenia za zarażenie wszawicą
- ✓ Obwinianie dziecka za wystąpienie problemu
- ✓ Zrzucanie winy na Dyrekcję szkoły
- ✓ Przenoszenie odpowiedzialności na dzieci i innych rodziców
- ✓ Oskarżanie o zaniedbania ze strony szkoły i innych rodziców

Jaka powinna być reakcja rodziców i jaką rolę pełnią w profilaktyce wszawicy?

- ✓ Sprawdzenie głowy dziecka i domowników (wszy przenoszą się bardzo szybko) i podjęcie leczenia,
- ✓ Regularne kontrolowanie głowy dziecka – raz na dwa tygodnie należy sprawdzić głowę dziecka w kierunku wszawicy.
- ✓ Uczulanie dziecka na to, aby nie korzystało z cudzych grzebieni, szczotek, spinek do włosów, ale również czapek i szalików.

**TYLKO WSPÓLNE ZDECYDOWANE DZIAŁANIE JEST W STANIE POWSTRZYMAĆ
EPIDEMIĘ WSZAWICY!**

Problem z głowy, czyli leczenie wszawicy

- ✓ Wszawica w dalszym ciągu pozostaje tematem tabu, jednak nie możemy udawać, że nie istnieje. Jeżeli zatem mamy do czynienia z wszawicą u naszego dziecka, postarajmy się je **uspokoić i zapewnić, że to nie jest jego wina, że zaraziło się wszawicą. Wybierzmy szybki i skuteczny sposób na pozbycie się problemu.**

Wszawicę można wyleczyć.

- ✓ W aptekach jest wiele preparatów przeciw wszawicznym, przed zakupem, warto poradzić się farmaceuty i zapytać o preparat, który będzie najodpowiedniejszy dla naszego dziecka.
- ✓ **Wybierając preparat na wszawicę należy:**
  - ✓ sprawdzić czy specyfik jest **bezpieczny** dla dzieci,
  - ✓ wybrać produkt, który **nie powoduje alergii i nie drażni skóry głowy,**
  - ✓ zakupić odpowiedni preparat, który pomoże **skutecznie, a zarazem bezpiecznie** wyeliminować chorobę,
  - ✓ każde **leczenie trzeba powtórzyć po 7-8 dniach,** aby mieć pewność, że nie nastąpi nawrót wszawicy.
- ✓ **Dodatkowo należy:**
  - ✓ **wyprać pościel, ręczniki** i np. pluszowe zabawki **w temperaturze 55°C,**
  - ✓ sprawdzić **głowy domowników,**
  - ✓ **poinformować szkołę** o wystąpieniu wszawicy u dziecka.

